

FRA – badania: dostarczanie rzetelnych i porównywalnych danych i analiz

Mandat agencji

Zgodnie z rozporządzeniem nr 168/2007, **Agencja Praw Podstawowych Unii Europejskiej (FRA) dostarcza „informacji, pomocy i wiedzy fachowej w zakresie praw podstawowych** odpowiednim instytucjom i organom Wspólnoty oraz jej państw członkowskich”. Pomoc agencji opiera się na dowodach zebranych przez zespoły ekspertów w dziedzinie prawa i nauk społecznych, którzy **gromadzą i analizują „obiektywne, rzetelne i porównywalne informacje i dane”**.

Na podstawie przeprowadzanych badań agencja formułuje „wniośki oraz opinie” dla instytucji Unii Europejskiej (UE) i ustawodawców krajowych „w celu zagwarantowania pełnego przestrzegania praw podstawowych przez te instytucje i organy podczas podejmowania przez nie środków lub określania kierunków działań”. Pomoc i ekspertyza agencji sprzyja inicjowaniu bardziej merytorycznych debat i określaniu zasad polityki z zakresu praw podstawowych w Unii Europejskiej oraz państwa członkowskich, opartych na solidnych podstawach i umieszczonych w odpowiednim kontekście.

Badania prowadzone przez agencję

Agencja prowadzi badania w dziedzinie prawa i nauk społecznych, wskazując praktyki w UE, które są godne naśladowania pod względem przestrzegania, promowania i poszanowania praw podstawowych, oraz identyfikując obszary w których dalsze działania są konieczne, aby spełniać uznane międzynarodowe standardy. Normy te zostały określone w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej, która stanowi listę praw obowiązujących UE i państwa członkowskie przy interpretowaniu i wdrażaniu prawa unijnego. Agencja odnosi się również do traktatów i innych instrumentów prawnych Rady Europy i Organizacji Narodów Zjednoczonych.

W celu zapewnienia porównywalności wyników, badania prowadzone przez agencję obejmują zazwyczaj wszystkie państwa członkowskie UE. Porównywalne dane mają kluczowe znaczenie dla uzyskania całościowego obrazu sytuacji w terenie.

Agencja może jednak ograniczyć swoją pracę do wybranych państw członkowskich UE, np. w przypadku, gdy dany temat nie dotyczy wszystkich państw członkowskich, jeśli celem badania jest testowanie nowego kwestionariusza badawczego, lub z powodu ograniczonych zasobów.

Wybór tematów badań

Obszary pracy FRA są określone na podstawie:

- pięcioletniego wieloletniego programu ramowego przyjętego przez Radę Unii Europejskiej;
- rocznego programu pracy, zawierającego konkretne projekty i tworzonego na podstawie konsultacji z głównymi interesariuszami, przyjętego przez zarząd agencji złożony z niezależnych ekspertów;
- konsultacji z głównymi interesariuszami przy opracowaniu i wdrożeniu poszczególnych projektów, w celu zapewnienia iż te odpowiadają na określone wyzwania i potrzeby polityki;
- instytucje unijne mogą również zlecać agencji sporządzanie analiz projektów legislacyjnych z punktu widzenia praw podstawowych. Przykładem tego typu analizy są dwie opinie wydane przez agencję w 2011 r. na zlecenie Parlamentu Europejskiego odnoszące się do projektów dyrektywy w sprawie europejskiego nakazu dochodzeniowego oraz podejścia do wykorzystywania danych dotyczących przelotu pasażera (PNR);
- w wyjątkowych sytuacjach agencja może dostarczać informacji na temat nagłego problemu z zakresu praw podstawowych w określonym państwie członkowskim UE, oraz na zlecenie instytucji UE agencja może podejmować działania w obszarach wykraczających poza wieloletni program ramowy (MAF).

Gromadzenie i analizowanie danych

Eksperti FRA w dziedzinie prawa i nauk społecznych korzystają z różnych metodologii gromadzenia danych, dobieranych na podstawie charakteru kwestii wymagających zbadania.

Agencja zbiera informacje na temat ochrony praw podstawowych w systemie prawnym państw członkowskich UE za pośrednictwem ekspertów krajowych, którzy pozyskują informacje ze źródeł takich jak m.in. akty prawne, wyroki sądowe i publicystyka naukowa.

Analizy prawne dostarczają przeglądu sytuacji formalno-prawnej. Przepisy prawne nie zawsze jednak gwarantują skuteczne dochodzenie roszczeń z tytułu naruszenia praw podstawowych, częściowo dlatego, że poszkodowani nie są świadomi przysługujących im praw lub nie zawsze zgłaszają tego typu incydenty. W „związku” z powyższym w celu uzupełnienia analiz prawnych

agencja uwzględni doświadczenia konkretnych osób. Tego typu badania socjologiczne opierają się na analizie istniejących danych (dane wtórne) lub nowych danych uzyskanych przez agencję dzięki pracy w terenie (dane pierwotne).

Istniejące dane wtórne pozyskane z państw członkowskich UE rzadko są porównywalne z powodu różnic w metodach gromadzenia danych. Tego typu rozbieżności występują na przykład w sposobach określenia populacji docelowej – niektóre badania dotyczące przemocy wobec kobiet skupiają się wyłącznie na kobietach w wieku rozrodczym, z kolei inne tylko na przemocy domowej.

Dane pierwotne to informacje pozyskane bezpośrednio ze źródeł, np. za pomocą wywiadów lub ankiet. FRA gromadzi dane pierwotne poprzez pracę w terenie.

Dane wtórne to informacje już zebrane lub opublikowane przez innych, np. oficjalne statystyki i publikacje na temat wyników badań wydawane przez ośrodki akademickie, organizacje pozarządowe i organizacje międzynarodowe.

Aby zapewnić większą porównywalność informacji, agencja gromadzi własne dane pierwotne. W tym celu agencja prowadzi badania w terenie za pośrednictwem ankiet ilościowych i/lub jakościowych. Eksperti agencji opracowują i sporządzają ankiety, które są następnie wykorzystywane na wiele sposobów, m.in. podczas bezpośrednich wywiadów lub w kwestionariuszach internetowych.

FRA często pracuje w obszarach, w których brak jest porównywalnych danych,

w związku z tym agencja opracowuje i wdraża nowe metody doboru próby i metodologii badań.

Badania ilościowe

Badania ilościowe to badania przeprowadzane na dużą skalę, których celem jest określenie zakresu i charakteru danego problemu dotyczącego praw podstawowych, oraz otrzymanie danych porównawczych np. na temat doświadczeń związanych z dyskryminacją. Ankiety ilościowe zawierają zwykle szereg szczegółowych pytań dotyczących danego incydentu. Czy zainteresowana osoba zgłosiła incydent? Jeżeli nie, dlaczego? Jeżeli tak, jak została potraktowana przy zgłaszaniu incydentu? Badania ilościowe obejmują również pozyskiwanie informacji na temat charakterystyki respondentów, tak aby można było dokonać porównania pod względem takich aspektów jak płeć, wiek, wykształcenie i wykonywany zawód. Tego typu informacje są zbierane i zgłaszane anonimowo w celu zagwarantowania ochrony prywatności respondentów i zachęcenia ich do wzięcia udziału w badaniu. Jako przykład może posłużyć badanie UE na temat mniejszości i dyskryminacji z 2009 r. (EU-MIDIS), w trakcie którego przeprowadzono wywiady pośród 23 500 respondentów w 27 państwach członkowskich UE.

Badania jakościowe

Badania jakościowe obejmują wywiady indywidualne oraz dyskusje w grupach fokusowych. Tego typu metody m.in. pozwalają na uzyskanie bardziej szczegółowych odpowiedzi i zapewniają lepszą kontekstualizację wyników badań.

Analizy

FRA analizuje dane na wiele sposobów. Na przykład analiza badań ilościowych może obejmować testy prawdopodobieństwa w celu sprawdzenia, czy niektóre wyniki są otrzymywane przypadkowo, czy też nie. Pozwala to ekspertom agencji na określenie, czy wyniki badań mogą być interpretowane jako obiektywny zapis sytuacji.

Gwarancja naukowego charakteru badań

Jakość naukowa przeprowadzanych przez agencję badań jest zagwarantowana na każdym etapie procesu:

- Współpraca agencji z kontrahentami odbywa się przy zastosowaniu rygorystycznej procedury zapewnienia jakości.
- Eksperti agencji monitorują postęp i jakość badań, analizując zgromadzone dane i sporządzają raporty końcowe.
- Każdy raport jest poddawany wzajemnej weryfikacji w celu sprawdzenia jakości i spójności raportu.
- Komitet naukowy agencji składający się z 11 niezależnych ekspertów przeprowadza kontrolę jakości. Członkowie komitetu są mianowani przez zarząd agencji na podstawie rekomendacji Parlamentu Europejskiego.

FRA dostarcza porównywalnych i rzetelnych danych i analiz stosując rygorystyczne metody badawcze w dziedzinie prawa i nauk społecznych.

Dodatkowe informacje:

Przegląd działalności badawczej agencji jest dostępny na stronie internetowej FRA:

http://fra.europa.eu/fraWebsite/research/research_en.htm

Wszystkie publikacje agencji w różnych wersjach językowych są dostępne w internecie pod adresem:

http://fra.europa.eu/fraWebsite/research/publications/publications_en.htm